«ЗАТВЕРДЖЕНО»
рішенням Вченої ради юридичного
факультету Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
від 8 жовтня 2026 р., протокол № 2

Звіт про наукову роботу
юридичного факультету Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
за 2025/2026 навчальний рік

1. Організаційні заходи

У вересні 2025 року було обговорено та затверджено плани роботи кафедр юридичного факультету на 2025/2026 навчальний рік у частині наукової діяльності. В грудні 2025 року та травні 2026 року науково-педагогічні працівники звітували про виконання наукових досліджень за 2025 рік і першу половину 2026 року.

Важливим напрямом наукової діяльності факультету залишалася підготовка фахового видання «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Право». Редакційну колегію було переформатовано з урахуванням нових вимог, залучено низку іноземних фахівців. За результатами перевірки, проведеної МОН України, Вісник було включено до Списку наукових періодичних видань, включених до Переліку наукових фахових видань України у межах кластеру «Право» (Додаток 14 до наказу Міністерства освіти і науки України № 928 від 11.06.2026 р. «Про включення наукових періодичних видань до Переліку наукових фахових видань України»). У звітному періоді було сформовано та затверджено два випуски видання: № 40 за 2025 рік і № 41 за 2026 рік.

Наукова робота факультету здійснювалася відповідно до планів науково-дослідної роботи та охоплювала фундаментальні й прикладні дослідження з конституційного, адміністративного, муніципального, цивільного, кримінального, міжнародного та європейського права, історії права, захисту прав людини, цифрової трансформації правової системи та використання штучного інтелекту.

2. Підготовка кадрів вищої кваліфікації

У вересні 2025 року проведено вступні випробування до аспірантури. В жовтні 2025 обговорено та затверджено теми дисертаційних досліджень та кандидатури наукових керівників здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» (PhD).

В лютому та вересні 2025 на кафедрах факультету відбулося заслуховування підсумкових звітів аспірантів про виконання освітньо-наукової програми, індивідуальних планів за перший та другий семестри навчального року. В цілому вимоги освітньо-наукової програми аспірантами виконано. Щодо деяких аспірантів було відмічене відставання від індивідуального плану та зафіксоване у протоколах засідань кафедр.

У травні 2025 року на 2 курсі на кафедрах факультету проведено аспірантську практику, в червні 2025 року заслухано звіти аспірантів 2-го курсу про проходження аспірантської практики.

Протягом звітного періоду відбулися захисти дисертаційних робіт аспірантів на здобуття ступеня доктора філософії. Зокрема:

- за спеціальністю 081 «Право» успішно захистилися та отримали відповідні дипломи наступні аспіранти:

1. 26 червня 2026 року відбувся захист дисертаційної роботи аспіранта кафедри кримінально-правових дисциплін Самойлова Євгена Юрійовича на тему: «Протидія кримінально-правовими засобами

легалізації (відмиванню) майна, одержаного злочинним шляхом, вчинюваній з використанням віртуальних активів» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

2. 26 червня 2026 року відбувся захист дисертаційної роботи аспіранта кафедри кримінально-правових дисциплін Ріяка Євгена Олександровича на тему: «Межі національної кримінально-правової юрисдикції (порівняльне дослідження)» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

3. 26 червня 2026 року відбувся захист дисертаційної роботи аспіранта кафедри кримінально-правових дисциплін Цімури Яромира Володимировича на тему: «Недопустимість доказів у кримінальному процесі України» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

4. 30 червня 2026 року відбувся захист дисертаційної роботи аспірантки кафедри конституційного і муніципального права Дьякової Альбіни Андріївни на тему: «Конституційно-правовий статус засуджених в Україні» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

- за спеціальністю 293 «Міжнародне право»:

5. 31 жовтня 2025 року відбувся захист дисертаційної роботи аспірантки кафедри міжнародного і європейського права Мартюхіної Наталі Олександрівни на тему: «Злочини на ґрунті ненависті: міжнародно-правовий механізм протидії», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 Міжнародне право.

6. 6 серпня 2026 року відбувся захист дисертаційної роботи аспірантки кафедри міжнародного і європейського права Псьоти Тетяни Володимирівни на тему: «Еволюція правового статусу особи у домодерному та модерному міжнародному праві (кінець IV тис. до н. е. – початок XX ст.)» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

7. 31 серпня 2026 року відбувся захист дисертаційної роботи аспіранта кафедри міжнародного і європейського права Батвіньєва Вадима Олександровича на тему: «Міжнародний захист права на участь у культурному житті» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

Науково-педагогічні працівники факультету брали участь у роботі спеціалізованих і разових спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, виконуючи функції голів, опонентів і рецензентів досліджень здобувачів ступенів доктора філософії та доктора наук за спеціальностями «Право» і «Міжнародне право». Серед них – В. О. Серьогін, М. М. Воронов, О. О. Житний, Є. О. Мічурін, Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленко, Є. В. Реньов, П. В. Фомін та інші.

3. Науково-дослідна робота

Протягом 2022-2023 року науково-педагогічним складом факультету написано та опубліковано, зокрема:

- монографії

1. Проблеми реалізації цілей сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку : монографія / О. С. Бакумов, *Є. І. Григоренко*, В. В. Гутник [та ін.] ; за заг. ред. О. С. Бакумова, В. О. Серьогіна. Харків : Право, 2025. 344 с.

2. *Savchenko V.* Free Will in Civil Law: A Ukrainian Perspective. Stuttgart : ibidem Press, 2026. 464 p.

3. Український контекст зовнішньої розвідки / В. В. Цибулькін, Д. О. Богуш, Д. В. Вєдєнєєв, *О. А. Гавриленко*, І. В. Кукін, С. П. Кунденко, В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, М. М. Сердюченко. Київ : Видавничий центр «Кафедра», 2026. 599 с.

4. *Сироїд Т. Л., Варнавська К. А.* Міжнародні стандарти захисту правозахисників : монографія / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Київ : Юрінком Інтер, 2026. 272 с.

Загалом 13 монографій та розділів колективних монографій.

- розділ у науково-практичному коментарі

1. Гужва А. М. [Розділ у науково-практичному коментарі до Цивільного кодексу України] // Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т. 5: Зобов'язальне право / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Київ : ЕКУС, 2026. С. 614–649.

- підручники та навчальні посібники

1. Головко О. М., Кагановська Т. Є. Історія вчень про право і державу : підручник : у 2 ч. Ч. 2 : Україна. Харків : Право, 2025. 424 с.

2. Цивільний процес: підготовка до підсумкового контролю : навчальний посібник [Електронне видання] / уклад.: О. А. Устименко, О. М. Волощенко, М. В. Гура. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 196 с.

3. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право : підручник. 2-ге вид., допов. Харків : Право, 2025. 536 с.

4. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : навчальний посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 628 с.

Наукові статті у вітчизняних та зарубіжних фахових періодичних виданнях – 112.

Взято участь у вітчизняних та міжнародних науково-практичних конференціях, опубліковано 61 *тези доповідей.*

4. Проведення науково-практичних конференцій, симпозіумів і круглих столів

Упродовж звітного періоду на юридичному факультеті ХНУ імені В.Н. Каразіна організовано та проведено такі науково-практичні конференції:

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Захист прав людини на універсальному та регіональному рівнях» (21 листопада 2025 року), організована спільно з Університетом митної справи та фінансів (м. Дніпро) та Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка;
- Міжнародна науково-практична конференція «Європейська демократія: правовий вимір» (24 квітня 2026 року);
- XVII Міжнародна науково-практична конференція «Від громадянського суспільства – до правової держави» (5 червня 2026 року);
- Міжнародна науково-практична конференція молодих учених «Актуальні питання гармонізації законодавства України і ЄС» (11 червня 2026 року), у якій взяли участь 68 учасників. За матеріалами конференції підготовлено збірник обсягом 255 сторінок.

5. Наукова робота студентів

Протягом 2025-2026 навчального року проводились засідання студентських наукових гуртків юридичного факультету:

- науковий гурток з актуальних питань адміністративного права. Керівник гуртка к.ю.н., доц. Тетяна Хабарова;
- науковий гурток з актуальних питань історії держави і права. Керівник гуртка к.ю.н., с.н.с. Ізабелла Воронова;
- науковий гурток з конституційного і муніципального права. Керівник гуртка зав. каф., к.ю.н., доц. Марк Воронов;
- науковий гурток з кримінально-правових дисциплін.

- школа приватного права, Керівники гуртка к.ю.н. Ольга Волощенко, к.ю.н. Артем Цибань;

- науковий гурток з міжнародного права. Керівник гуртка старший викладач Ігор Воєводін.

29 квітня 2026 року на юридичному факультеті відбулася студентська олімпіада для здобувачів вищої освіти. В заході взяли участь студенти 1-4 курсу спеціальностей 081 Право та 293 Міжнародне право. Переможці олімпіади: 1-е місце – Дубельтман Максим; 2-е місце – Віолета Паламарчук; 3-є місце – Ілона Богданова та Анна Титаренко. Переможці олімпіади отримали преміальні бали з відповідних навчальних дисциплін.

9 червня 2026 р. завершився І конкурс студентських наукових робіт «Майбутнє права / Futurum iuris». Ця ініціатива спрямована на стратегічний розвиток талановитої молоді, підтримку фундаментальних студентських розвідок, формування передових дослідницьких компетентностей та зміцнення принципів академічної доброчесності. Конкурс продемонстрував високу репрезентативність та залученість: 13 здобувачів бакалаврату та магістратури спеціальностей «Право» та «Міжнародне право» представили свої унікальні доробки на розгляд експертного журі. Дослідження конкурсантів охопили найбільш гострі, релевантні та міждисциплінарні виклики сучасної юридичної науки. За результатами оцінювання переможцями були визнані: Князєва Поліна (гр. ЮМП-31), Ярошенко Ірина (гр. ЮП-33), Титаренко Анна (гр. ЮП-12), Смирнова Анна (гр. ЮП-51), Хорошун Євгенія (гр. ЮМП-31), Школяр Данило (гр. ЮП-12). Переможці були нагороджені призами. Найкращі роботи студенти разом із науковими керівниками матимуть можливість опублікувати у вигляді статей в 42 та 43 випусках «Вісника Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право» у 2025-2026 навчальному році.

6. Наукове співробітництво

Упродовж 2025–2026 навчального року юридичний факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна розвивав міжнародне та міжуніверситетське наукове співробітництво. Основними напрямами взаємодії були реалізація міжнародних освітньо-наукових проєктів, проведення спільних наукових заходів, залучення зарубіжних учених до академічної діяльності факультету, участь у міжнародних дослідницьких ініціативах та підготовка наукових публікацій.

Важливим напрямом міжнародного співробітництва залишалася реалізація проєктів програми Європейського Союзу Erasmus+ «Модуль Жана Моне». Зокрема, продовжувалася робота над проєктом «Договірне право Європейського Союзу» (EU Contract Law, EU-Contract; проєкт № 101127494), розрахованим на 2023–2026 роки. Проєкт спрямований на поглиблення знань про принципи та механізми договірного права ЄС, поширення європейських правових стандартів і використання відповідного досвіду для вдосконалення законодавства та договірної практики України. У межах проєкту передбачено проведення навчальних і наукових заходів, підготовку публікацій та навчально-методичних матеріалів, а також залучення зарубіжних фахівців до академічної діяльності факультету.

28 травня 2026 року в межах зазначеного проєкту відбулася відкрита гостьова онлайн-лекція доцентки Дани Роне (Університет Туріба, м. Рига, Латвія) на тему «Окремі питання гармонізації європейського договірного права». У заході могли взяти участь студенти, аспіранти, викладачі університету та інші зацікавлені особи.

Іншим важливим напрямом міжнародної діяльності була реалізація проєкту Erasmus+ «Модуль Жана Моне “Демократія участі й багаторівневе управління в ЄС”» (EU-PartDemo; проєкт № 101174724), розрахованого на 2024–2027 роки. У межах проєкту організовувалися відкриті гостьові лекції за участю зарубіжних науковців. Зокрема, у жовтні 2025 року відбувся цикл лекцій професора Олега Марцеляка, присвячених багаторівневому врядуванню в аспекті демократії участі та участі громадянського суспільства в

європейському управлінні. 5 листопада 2025 року запрошений професор Університету Генуї (Італія) Енріко Альбанезі прочитав відкриту онлайн-лекцію на тему «Багаторівневе управління як елемент європейського врядування».

24 квітня 2026 року юридичний факультет організував міжнародну науково-практичну конференцію «Європейська демократія: правовий вимір» у змішаному форматі. Захід відбувся в межах реалізації проєкту EU-PartDemo та об'єднав українських і зарубіжних дослідників для обговорення актуальних питань європейської демократії, конституціоналізму, муніципальної демократії та багаторівневого врядування. За матеріалами конференції підготовлено збірник тез доповідей.

Міжнародна дослідницька співпраця розвивалася також у межах грантової ініціативи *Future Law Lab* (Республіка Польща). Упродовж 2025–2026 навчального року доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Артем Цибань спільно з доцентом кафедри цивільного процесу Ягеллонського університету (м. Краків, Польща) Олександром Врубелем реалізовували проєкт «The Law Is Not Enough: Adopting the Concept of Digital Assets in Civil Law and Its Impact on Civil Procedure» за підтримки програми FLL Startups Call #2. Дослідження присвячене правовому регулюванню цифрових активів у цивільному праві та цивільному процесі з урахуванням підходів Великої Британії, США, Європейського Союзу й України. Окрему увагу приділено правовому режиму токенів, NFT, стейблкоїнів, децентралізованих автономних організацій та іншим явищам, пов'язаним із використанням блокчейн-технологій. Проєкт передбачає підготовку наукових статей, представлення результатів досліджень на міжнародних наукових заходах і проведення спеціалізованих семінарів.

У травні 2026 року представники факультету взяли участь в заходах у Кракові, пов'язаних із реалізацією цього дослідницького проєкту, зокрема презентували результати досліджень на двох науково-практичних конференціях, проведених на базі Ягеллонського університету. У межах міжнародної академічної взаємодії також відбулася участь представника факультету в заході, організованому Окружним судом м. Кракова з нагоди Дня

правосуддя в Польщі, присвяченому, зокрема, викликам використання сучасних цифрових технологій у судовому процесі.

Міжуніверситетська наукова взаємодія охоплювала також участь представників факультету та здобувачів освіти в наукових заходах, присвячених польсько-українським правовим відносинам. 9 січня 2026 року студенти юридичного факультету взяли участь у науковій конференції «Правовий вимір польсько-українських відносин». У межах заходу було представлено доповіді, присвячені гармонізації законодавства України з правом Європейського Союзу з урахуванням досвіду Республіки Польща, а також питанням аліментних зобов'язань у контексті порівняння українського та польського сімейного права.

Окремим напрямом наукової взаємодії стала участь представників юридичного факультету в підготовці проєкту нового Цивільного кодексу України (Кодексу приватного права). Ця діяльність засвідчує залучення науково-педагогічних працівників факультету до фахового обговорення перспектив розвитку приватного права та вдосконалення цивільного законодавства України.

Отже, у звітному періоді наукове співробітництво юридичного факультету розвивалося за кількома взаємопов'язаними напрямами: участь у міжнародних освітньо-наукових проєктах, академічна взаємодія із закордонними університетами, проведення міжнародних конференцій і гостьових лекцій, реалізація спільних дослідницьких ініціатив та залучення науковців до вдосконалення національного законодавства.

Заступник декана
юридичного факультету
з наукової роботи Олександр ГАВРИЛЕНКО